

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Юридичний факультет
Кафедра соціального права

Затверджено
на засіданні кафедри соціального
права
факультету юридичного
Львівського національного
університету імені Івана Франка
(протокол № 12 від 25 серпня 2022 р.)
Завідувач кафедри _____ проф. Пилипенко П.Д.

Силабус із вибіркової дисципліни
«ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗАХИСТУ ТРУДОВИХ ПРАВ
ПРАЦІВНИКІВ»

що викладається в межах ОПП «Право» першого
(бакалаврського) рівня вищої освіти для
здобувачів зі спеціальності 081 «Право»

Львів 2022

Силабус спецкурсу
«Правові засади захисту трудових прав працівників»

Назва курсу	Правові засади захисту трудових прав працівників
Адреса викладання курсу	Львів, вул. Січових Стрільців 14, кафедра соціального права,
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Юридичний факультет, кафедра соціального права
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	для студентів за галуззю знань <u>спеціальності 08 – «Право»</u>
Викладачі курсу	Бурак Володимир Ярославович, доктор юрид. наук, доцент
Контактна інформація викладачів	volodymyr.burak@lnu.edu.ua
Консультації з курсу відбуваються	середа, 13:30-14:30 год. (вул. Січових Стрільців 14, кафедра соціального права)
Сторінка курсу	https://law.lnu.edu.ua/department/kafedra-soc-prava
Інформація про курс	Дисципліна <u>«Правові засади захисту трудових прав працівників»</u> є вибірковою дисципліною зі <u>спеціальності 08 – «Право»</u> для освітньої програми <u>підготовки другого (магістерського) рівня</u> , яка викладається в 8 <u>семестрі</u> в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Курс розроблено таким чином, щоб надати магістрантам необхідні знання, які обов'язкові застосування способів і засобів захисту трудових прав. Тому у курсі представлено правові форми захисту трудових прав працівників, судовий захист, адміністративний захист, а також неюрисдикційні форми захисту: медіація, примирні процедури. .
Мета та цілі курсу	Метою вивчення нормативної дисципліни <u>«Правові засади захисту трудових прав працівників»</u> є набуття студентами навиків, умінь, знань, необхідних у правозастосовній діяльності юриста при захисті трудових прав, а також вивчення теоретичних положень та вироблення навичок практичного застосування знань і норм чинного законодавства у цій сфері. Основними завданнями вивчення дисципліни “ Правові засади захисту трудових прав працівників ” є: 1. поглиблене вивчення трудового законодавства та наукових джерел щодо захисту трудових прав працівників, 2. аналіз матеріалів практики стосовно застосування правових засад захисту трудових прав працівників.
Література для вивчення	Нормативний матеріал 1. Конституція України. – К.: Ін-Юре, 2014.

<p>дисципліни</p>	<p>2. Кодекс законів про працю України. // Електронний ресурс. Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/322-08</p> <p>3. Закон України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» від 5 вересня 1999 року № 1045-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 45. – Ст. 397.</p> <p>4. Закон України «Про соціальний діалог в Україні» від 23 грудня 2010 року № 2862-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 28. – Ст. 255.</p> <p>5. Закон України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)» від 03 березня 1998 року № 137-98 [Текст] // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 34. – Ст. 227.</p> <p>6. Закон України “Про звернення громадян” від 2 жовтня 1996 р. //відомості Верховної ради України , 1996, № 47, ст..256.</p> <p>7. Закон України “Про охорону праці” від 21 листопада 2002 р. //Відомості Верховної Ради України, 2003, №2, ст.10.</p> <p>8. Закон України “Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку” від 8 лютого 1995 р. //Відомості Верховної Ради України, 1995, №12, ст.81.</p> <p>9. Закон України “Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення” від 24 лютого 1994р. //Відомості Верховної Ради України, 1994, №27, ст.218.</p> <p>10. Закон України “Про пожежну безпеку” від 17 грудня 1993 р. //Відомості Верховної Ради України, 1994, №5, ст.21.</p> <p>11. Закон України “Про місцеві державні адміністрації” від 9 квітня 1999р. // Офіційний вісник України, 1999, №18, ст..774.</p> <p>12. Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні” від 21 травня 1997р. //Відомості Верховної Ради України, 1997, №24, ст.170.</p> <p>13. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004р. //Відомості Верховної Ради України, 2004, №40-41,42, ст..492.</p> <p>14. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 р. // Відомості Верховної Ради України, 2005, №35-36, 37, ст..446.</p> <p>15. Положення про Національну службу посередництва і примирення: Указ Президента України від 17 листопада 1998 року № 1258/98 [Текст] // Офіційний вісник України. – 1998. – № 46. – Ст. 13.</p> <p>16. Рекомендація Міжнародної організації праці № 92 «Щодо добровільного примирення та арбітражу» від 29.06.1951 // Електронний ресурс. Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/993_232.</p> <p>17. ДИРЕКТИВА 2008/52/ЄС ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ ТА РАДИ від 21 травня 2008 р. Про деякі аспекти медіації у цивільних та господарських правовідносинах. // Електронний ресурс. Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_a95</p> <p>Основна література:</p> <p>1. Альтернативні способи вирішення трудових спорів / В. Я. Бурак, Л. В. Кулачок-Тітова, П. Д. Пилипенко, Н. Чудик-Білоусова ; під ред. У. Гелльманна, П. Д. Пилипенка. – Хмельницький : Хмельницький університет управління та права, 2015. – 172 с</p> <p>1. Бурак В. Я. Правовий механізм захисту трудових прав та законних інтересів працівників: монографія. /В.Я. Бурак, Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2021. 440 с.</p> <p>2. Бурак В.Я. Правові засади захисту трудових прав працівників. / В. Я. Бурак. –</p>
--------------------------	---

Київ, Істина, 2013

3. Запара С.І. Захист права на працю: теоретичні засади становлення та розвитку: Монографія / С. І. Запара. – Суми: Сумський національний аграрний університет, 2013. – 380 с.
4. Лагутіна І.В. Форми захисту трудових прав працівників: Монографія / І. В. Лагутіна, Одеська юридична академія. – Фенікс, 2008. – 160 с.
5. Пилипенко П.Д. Проблеми теорії трудового права: Монографія / П. Д. Пилипенко – Львів: Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 1999.
6. Трудове право України: Академічний курс: підр. для студ. вищ. навч. закл. // За ред. П.Д. Пилипенка. – 5-те вид., переробл. і доп. – К.: Видавничий Дім „Ін Юре”, 2014. – 552 с.
7. Сокол М.В. Порядок вирішення колективних трудових спорів і конфліктів в Україні [Текст] : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.05 / М. В. Сокол ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. – К., 2010. – 16 с.

Додаткова література

1. Балух В.С. Альтернативні способи вирішення індивідуальних трудових спорів / В. С. Балух // Право і суспільство. – 2015. - № 4. – С. 45-50.
2. Дараганова Н.В. Медіація як один із альтернативних способів вирішення індивідуальних трудових спорів / Н. В. Дараганова // Юридична наука. – 2011. – № 6. – С. 77-83.
3. Запара С.І. Принципи позасудового захисту права на працю / С. І. Запара // Право і суспільство. – 2013. – № 6-2. – С. 145-150.
4. Кабанець В.О. Медіація (посередництво), як альтернативний спосіб вирішення трудового спору. / В. О. Кабанець // Форум права. – 2011. - № 4. – С. 340–342; [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2011-4/11kvovtc.pdf>.
5. Кириченко Т.М. Відновне правосуддя як один з напрямків удосконалення трудового законодавства України у контексті міжнародних стандартів / Т. М. Кириченко // Ученые записки Таврического национального университета им. В.И. Вернадского. – Серия «Юридические науки». – 2-13. – № 2-2. – С. 144-150.
6. Подковенко Т.О. Медіація як один з альтернативних способів розв'язання юридичних конфліктів [Електронний ресурс] / Т. О. Подковенко // Держава і право. – Вип. 45. – С. 31-38.
7. Присяжнюк І.І. Запровадження медіації як форми відновного правосуддя
8. Сокол М.В. Правовий статус національної служби посередництва і примирення / М. В. Сокол // Держава і право. – Вип. 46. с.
9. Loi Piera Mediation and Conciliation in Italion labour law. Hungarian Labour Law. E-Journal. (2017/1). URL: http://193.225.195.146/letolt/2017_1/a/A_01_Loi_HLLJ_2017_1.pdf
10. Vivian Berger Employment Mediation in the Twenty-First Century: Challenges in a Changing Environment. 57 p. URL: <https://scholarship.law.upenn.edu/cgi/viewcontent.cgi?referer=&httpsredir=1&article=1153&context=jbl>

	11. Katarzyna Antolak-Shymanski Mediation in Polish Labour Law: Comparing Its Evolution and Development to Labour Mediation in EU and US Law. Review of comparative Law. Volume XXXIV. 2018. URL: file:///Users/bohdan/Downloads/4510-4655.pdf
Тривалість курсу	<u>120</u> год.
Обсяг курсу	32 годин аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 16 годин лабораторних робіт/практичних занять та 88 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Результати навчання. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:</p> <p>СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи при застосуванні альтернативних способів захисту трудових прав.</p> <p>СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення при вирішенні трудових спорів, давати розгорнуту юридичну аргументацію при складанні угоди про захисту трудових прав..</p> <p>СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур захисту трудових прав.</p> <p>СК8. Здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового захисту трудових прав.</p> <p>СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід при захисті трудових прав.</p> <p>СК11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів працівників та роботодавців.</p> <p>СК15. Здатність самостійно готувати проекти договорів про залучення медіатора, угоди про вирішення трудового спору, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.</p> <p>6 Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи з метою ефективного захисту трудових прав.</p> <p>11. Використовувати передові знання і методики у процесі захисту трудових прав.</p> <p>12. Проводити порівняльно-правовий аналіз законодавства України та відповідних актів Ради Європи та Європейського Союзу в частині захисту трудових прав працівників .</p> <p>13. Аналізувати та оцінювати практику застосування законодавства про захист трудових прав..</p> <p>14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях вирішення трудових спорів, при застосуванні різних процедур вирішення трудових спорів.</p> <p>15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з застосуванням неюрисдикційних форм захисту трудових прав.</p>
Ключові слова	Захист трудових прав , правові форми захисту трудових прав, способи захисту трудових прав, вирішення трудових спорів
Формат курсу	Очний /заочний
	Проведення лекцій, практичних, виконання самостійної роботи (проекти) та

	консультації для кращого розуміння тем
Підсумковий контроль, форма	залік в кінці семестру письмовий/тестовий контроль
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, інтерактивне навчання (робота в малих групах, мозковий штурм, ажурна пилка, техніка акваріума; коопероване навчання), розробка та представлення проєктів, дискусія
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, фліпчарт, маркери.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховують за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні: 40% семестрової оцінки; максимальна кількість балів __ 40__ • самостійна робота (проєкти): 40% семестрової оцінки; максимальна кількість балів __ 40__ • залік: підсумковий тест 20% семестрової оцінки, максимальна кількість балів __ 20__ <p>Підсумкова максимальна кількість балів _100_____</p> <p>Письмові роботи (проєкти):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Укласти угоду про вирішення трудового спору шляхом проведення переговорів. 2. Укласти медіаційну угоду про вирішення трудового спору. <p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховують присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Питання до заліку	Залік оформляється за результатами поточної успішності.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

ДОДАТОК

Схема курсу «Альтернативні способи вирішення трудових спорів»

Тиж./ дата/ год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1.	<p>Тема 1. Поняття правового захисту трудових прав працівників.</p> <p>Захисна функція трудового права та засоби її здійснення. Поняття правового захисту трудових прав та законних інтересів працівників. Розмежування понять „правовий захист" та „правова охорона". Об'єкти правового захисту. Суб'єктивні трудові права та законні інтереси як об'єкти правового захисту. Правовідносини, які виникають при здійсненні різних форм захисту трудових прав та законних інтересів працівників. Правові і неправові способи їх захисту...</p>	лекція 2 год.	н/м 1, 2, 3, 6;; осн. 1, 2, 5.; дод. 1, 3, 5		
2.	<p>Тема 2. Правові форми захисту трудових прав та законних інтересів працівників.</p> <p>Поняття правових форм захисту трудових прав та законних інтересів працівників. Положення Кодексу законів про працю України та Цивільного кодексу України про форми правового захисту трудових прав та законних інтересів працівників. Загальна характеристика правових форм захисту трудових прав та законних інтересів працівників.</p>	лекція 2 год.	н/м 1, 2, 3, 6;; осн. 1, 2, 5.; дод. 1, 3, 5		

	Юрисдикційні та неюрисдикційні форми захисту трудових прав працівників, їх види.				
3	Тема 2. Правові форми захисту трудових прав та законних інтересів працівників.	практичне. 2 години		Підготувати схему «Правові форми захисту трудових прав».	
4.	Тема3. Судовий захист трудових прав та законних інтересів працівників. Поняття судового захисту трудових прав та законних інтересів працівників. Види судового захисту трудових прав та законних інтересів працівників. Позовне провадження як вид судового захисту трудових прав працівників. Наказне провадження як вид судового захисту трудових прав працівників. Захист трудових прав шляхом здійснення адміністративного судочинства.	лекція 2 год.	н/м 1, 2, 3, 4, 6, 7; осн. 1, 2, 5.; дод. 1, 3, 5		
5-6.	Тема3. Судовий захист трудових прав та законних інтересів працівників.	практичне 2 год.		Опрацювати матеріали документів 2год.	
7.	Тема 4. Правові способи захисту трудових прав.	лекція 2 год.	н/м 2, 3, 4, 6, 7, 9,		

	<p>Правові способи захисту трудових прав працівників: загальна характеристика.</p> <p>Відновлення становища, яке існувало до порушення трудових прав та припинення дій, які порушують трудові права та законні інтереси працівників, як спосіб захисту та його правові наслідки. Поновлення на роботі незаконно звільнених працівників.</p> <p>Визнання права як способу захисту прав працівників.</p> <p>Визнання трудового договору недійсним повністю, або окремих його частин як способу захисту прав та законних інтересів працівників.</p> <p>Відшкодування шкоди як способу захисту прав та охоронюваних законом інтересів працівників.</p> <p>Компенсація моральної шкоди у трудових правовідносинах..</p>		11; осн.1, 2, 4, ; дод. 1, 5, 8.		
8-9.	Тема 4. Правові способи захисту трудових прав	практичне 4 год.		Опрацювати матеріали документів. Підготувати схему «Правові способи захисту трудових прав 4 год	
10.	Тема 5. Неюрисдикційні форми захисту трудових прав. Поняття та види неюрисдикційних форм захисту трудових прав та законних інтересів. Основні риси медіації. Участь посередника - основа мирного врегулювання конфлікту під час вирішення спору способом примирення і медіації. Порядок залучення медіатора. Пасивна роль медіатора та активна роль посередника у залагодженні конфлікту. Юридичне оформлення вирішення	лекція 4 год.	н/м 2, 4, 8, 10; осн. 1, 2, 4, 7;; дод. 2, 4, 6, 7.		

	трудового спору з допомогою третьої сторони. Укладення медіаційної угоди.				
11-12.	Тема 5. Неюрисдикційні форми захисту трудових прав	практичне 4 год.		Опрацювати матеріали документів. Підготувати угоду про залучення медіатора; підготувати медіаційну угоду. 2 год	
13.	Тема 6. Види самозахисту трудових прав та охоронюваних законом інтересів працівників. Самозахист трудових прав та законних інтересів працівника та форми його здійснення. Індивідуальні та колективні способи самозахисту. Припинення роботи працівником як вид самозахисту. Примирні процедури при вирішенні індивідуальних трудових спорів. Примирні процедури при вирішенні колективних трудових спорів. Страйк як крайня форма захисту трудових прав та законних інтересів працівників..	лекція 4 год.	н/м 3, 4, 5, 6, 9, 11, 12, 13; осн.1, 2, 3, 5, 7; дод. 1, 8.		
14-16.	Тема 6. Види самозахисту трудових прав та охоронюваних законом інтересів працівників.	практичне 4 год.		Опрацювати матеріали документів.. 6 год.	